

HELP, EEN ANDER!
HELP EEN ANDER

BZN - Mei 2020

Nieuwsbrief april 2020

Maatschappelijke betrokkenheid in onzekere tijden

Als een ding duidelijk is geworden de afgelopen weken, dan is het de bereidwilligheid van velen om op welke manier dan ook een verlichtende bijdrage te leveren aan de verbinding tussen mensen. Meer dan eens is er oog en oor voor degenen die op een of andere manier in deze onzekere tijden van gedwongen isolatie ondersteuning nodig hebben in welke vorm dan ook. Op de meest creatieve wijze maken we collectief gebruik van de moderne communicatiemiddelen. We maken van de nood een deugd en tonen onze veerkracht. Ondanks het intense verdriet dat voelbaar wordt bij het verlies van een dierbare, wordt op velerlei wijzen geprobeerd ondanks de afstand, nabijheid te tonen. In die zin wordt collectief een hartverwarmend menszijn zichtbaar. Een wijze van gemeenschap zijn met elkaar dat zal leiden tot een hernieuwde vitaliteit en herontdekking van essentiële levensvragen, die vanuit een ander perspectief onze normen, waarden en keuzes tegen het licht zullen houden. Met die gedachte kijk ik meer dan hoopvol naar de toekomst.

Wiel Botterweck

Nabijheid van hart tot hart

Waardig afscheid

Het Coronavirus zorgt ervoor dat mensen geconfronteerd worden met ernstige ziekte die in sommige gevallen tot de dood leidt. Mensen die door Corona snel en onverwachts in het ziekenhuis worden opgenomen, hebben vaak niet de tijd om op een goede manier afscheid te nemen van hun geliefden.

Mantelzorgers

Als mantelzorgers de zorg voor hun naaste niet meer aan kunnen, lopen ze het risico om te ontsporen in gedrag dat ze zelf liever niet zouden willen vertonen.

Dit gedrag is vaak een gevolg van overbelasting, onmacht, onkunde of onwetendheid.

Goede zorg slaat sluipenderwijs om in verwaarlozing, verkeerde behandeling of compassie-moeheid.

Huiselijk geweld

Door de corona-maatregelen zitten gezinsleden nu noodgedwongen dicht op elkaar waardoor het risico op spanningen en (verbaal) geweld groter wordt. Verschillende professionals waarschuwen voor een verergering en toename van huiselijk geweldsincidenten.

Armoede

De Corona-maatregelen die zijn ingegaan treft de groep die leeft op de rand van de armoedegrens onevenredig hard.

Voedselbanken hebben onder andere te kampen met zieke vrijwilligers en gebrek aan aanvoer van voedsel en voor thuisonderwijs heb je een laptop, een rustige kamer en iemand die je kan begeleiden nodig.

Bovenstaande aandachtsgebieden zijn zo maar een greep uit de vele sectoren in onze samenleving die ten gevolgen van de Corona-maatregelen op enigerlei wijze in meer of mindere mate getroffen worden. De lijst zou uitgebreid kunnen worden met thema's als: migratie, sociale stabiliteit, inclusie & toegankelijkheid en participatie en eenzaamheid. Op de website van Movisie wordt uitgebreid aandacht besteed aan de vele sociale vraagstukken die zeker in deze tijd er toe doen. Zie <https://www.movisie.nl/coronadossier>

Door de Corona-maatregelen komt de geplande vergadering van 23 april van de Adviesraad Sociaal Domein Gulpen-Witterm te vervallen. Op basis van de ontwikkelingen aan het eind van deze maand zal eventueel een nieuwe datum gepland worden of wordt als nieuwe datum de reguliere vergadering van 25 juni aangehouden. Met de portefeuillehouder zijn we in overleg om tot een tijdelijke alternatieve wijze van informatieoverdracht te komen, zodat wij op de hoogte blijven van de meest recente ontwikkelingen in het sociale domein.

Sinds maart is de Adviesraad Sociaal Domein Gulpen-Witterm aangesloten bij de landelijk koepelorganisatie van Adviesraden in Nederland. Via de Koepel Adviesraden Sociaal Domein (<http://koepeladviesradensociaaldomein.nl>) wordt er breed expertise aangeboden aangaande hetgeen er in vele gemeenten op het gebied van het sociaal domein plaatsvindt en de wijze waarop Adviesraden daarin een rol spelen.

Achterste rij van links naar rechts: Nico Didden, ds. Harrie de Reus, Bart Kievit (secretaris), Roel de Boer, Guil Lemmerlijn (financiën). Voorste rij van links naar rechts: Wiel Botterweck (voorzitter), Frieda Jans, Maria Schlenter, Cécile Joiris, Agnes Jacobs, Michel Vanderhetjden.

Sinds januari 2020 is de Adviesraad Sociaal Domein Gulpen-Witterm in een nieuwe samenstelling actief (zie foto). De Adviesraad adviseert het college van Burgemeester & Wethouders aangaande het gehele sociale domein van de gemeente Gulpen-Witterm. Met deze adviezen wil de Adviesraad bereiken dat iedere burger naar vermogen kan deelnemen aan de samenleving. Wij doen dat uit het oogpunt van de mensen die door persoonlijke omstandigheden (extra) ondersteuning nodig hebben én vanuit het besef dat Gulpen-Witterm een sociale gemeente wil zijn voor al haar inwoners.

Zorg

Door Maaïke Rijntjes

Mijn moeder is al 32 jaar verpleegkundige. Een beetje per toeval, zegt ze zelf. Het past wel bij haar. In het dagelijks leven staat ze voor iedereen klaar met een luisterend oor en een pot thee, ook in het ziekenhuis vindt ze het fijn dat ze tijdens een moeilijke periode iets voor mensen kan betekenen. Dat is de afgelopen jaren wel steeds lastiger geworden, niet alleen door personeelstekort, maar ook door bureaucratisering van de zorg. 'De regel is: als het niet opgeschreven wordt, is het niet gedaan', zegt ze. Al die tijd achter een computer, is tijd die ze niet aan patiënten kan besteden.

De afgelopen jaren hebben veel mensen in de zorg geprobeerd daar aandacht voor te vragen. Daarom vroeg ik me af wat mijn moeder ervan vond dat ze sinds de corona-crisis plotseling zo in het zonnetje worden gezet.

We spreken elkaar via Skype. Allebei drinken we thee, zij stopt af en toe een dropje in haar mond. 'Wil je er ook een?'

'Waarom denk je dat de zorg voor de corona-crisis niet zo zichtbaar was?', begin ik.

'Vanzelfsprekendheid', zegt ze. 'Je merkt pas hoe belangrijk een onderdeel van je lichaam is, als het niet meer werkt. En we zijn het gewend geraakt dat de zorg werkt.' Maar een groter probleem is misschien

onwetendheid. 'Mensen hebben geen idee wat ik eigenlijk doe. Ze denken dat het vies is, verpleegkundige zijn. Poep, pies en bloed.'

Misschien willen ze het ook niet weten. Je komt meestal immers in een ziekenhuis als het niet goed met je gaat, of als het niet goed gaat met iemand om wie je geeft. Dat zijn geen omstandigheden waar we graag over nadenken. De corona-crisis dwingt velen van ons daar nu wel toe.

Wat houdt haar baan dan wel in?

'Een verpleegkundige denkt mee met de arts en zorgt dat de behandeling van de arts wordt uitgevoerd', vertelt mijn moeder. 'We zijn een tussenpersoon voor de familie, we geven informatie, we zorgen dat de juiste medicatie en de juiste materialen er zijn, we verbinden wonden, we komen als patiënten bellen...' Als ik denk dat dat het is, vervolgt ze: 'We dealen met acute situaties, begeleiden stervende mensen, regelen ontslagen en opnames, we begeleiden leerlingen...' Zelfs dat zijn nog niet al haar taken. Pauze houden is er vaak niet bij. Sommige dagen begint ze zeven uur 's ochtends 'en dan kom ik om half vier weer bovendrijven'.

Dat vindt ze dan ook het zwaarst: de hele dag 'aan' staan. Ze houdt van vijf, zes patiënten tegelijk in de gaten hoe het geestelijk en lichamelijk met ze gaat. Als ze voor de ene patiënt de familie te woord staat, of met een arts praat, of medicatie regelt, dan zijn er altijd andere patiënten in haar achterhoofd bij wie ze ook moet zorgen dat alles goed blijft gaan.

'Fouten hebben grote gevolgen', zegt ze. Ze is verantwoordelijk voor de gezondheid van de patiënten. Fouten kunnen levens kosten. Ja, de corona-crisis verhoogt de werkdruk en maakt werkomstandigheden zwaarder. Maar de druk van die verantwoordelijkheid verandert niet.

'Het mag niet te zwaar worden hoor', zei mijn moeder over dit stuk.

We kunnen het virus hebben ook als we weinig of geen symptomen ervaren. Dat betekent dat we eigenlijk altijd mensen zouden kunnen besmetten door niet voorzichtig te zijn, toch naar buiten te gaan. Daarmee zijn we allemaal verantwoordelijk voor de gezondheid, en misschien zelfs voor het leven, van anderen. Die realiteit is zwaar. Die realiteit is voor de meesten van ons gelukkig, hopelijk, ook tijdelijk.

Voor mensen als mijn moeder is het de dagelijkse realiteit op hun werk. 'Ik voelde die druk al in 2019', zegt ze. 'In 2021 voel ik dat nog steeds.'

Ze is de eerste om te roepen dat ze daar zelf voor heeft gekozen. Maar ze heeft niet gekozen voor de structurele problemen die bureaucratisering en personeelstekort hebben veroorzaakt.

Het is terecht dat we eens applaudisseren en onze waardering uitspreken, alleen het belang van de zorg verdwijnt niet na de corona-crisis. Het zou jammer zijn als we dat vergeten zodra we onze huizen weer uit mogen. Mijn moeder ziet namelijk niet voor zich dat zorgpersoneel met ambulances snelwegen gaat bezetten om ons eraan te herinneren hoe 'vitaal' hun beroep is. Ze hoopt echter wel dat de mensen die erover gaan inzien dat de zorg opnieuw ingericht moet worden.

Ik vraag wat wij na de corona-crisis voor verpleegkundigen kunnen doen. 'Als je zelf in het ziekenhuis komt, stel dan niet meteen eisen zonder dat je weet wat wij doen. Durf te vertrouwen op het gevoel en de kwaliteiten van de mensen die aan het werk zijn. Glimlach naar al het personeel.'

Ze is even stil.

'Jij schrijft dit ook alleen maar omdat deze crisis er nu is', zegt ze dan. Ik knik.

'Misschien moet je over een half jaar ook andere mensen in de zorg vragen of ze meer waardering ervaren voor hun werk, en dan nog eens iets schrijven.'

'Ja', zeg ik. 'Ja, dat ga ik doen.' En glimlachen. Naar iedereen.

Uit iFilosofie #49 het gratis digitale tijdschrift van de ISVW.